

Centar za podršku Sveda

PIB: 112883425 MB: 28337086 e-mail: sveda02022@gmail.com
Banka: Raiffeizen Banka ad Beograd Broj dinarskog računa: 265165031000224085

POLITIKA ZAŠTITE DECE **Centra za podršku Sveda - CPS**

Centar za podršku Sveda - CPS, sa sedištem u Srbiji, na adresi: ulica Miroslava Radojčića 2, 11000 Beograd, (u daljem tekstu: Sveda - CPS), zaštitu dece shvata vrlo ozbiljno i odlučno je u nameri da detaljno reguliše pitanje zaštite dece koja sa Sveda - CPS ostvaruju kontakt i time stvori ambijent u kome se prava deteta priznaju i ostvaruju. U skladu sa time, a posebno imajući u vidu činjenicu da deca predstavljaju posebno osetljivu grupu, Sveda - CPS je razvilo ovu Politiku zaštite dete (u daljem tekstu: Politika).

TERMINOLOŠKA ODREĐENJA

Za potrebe ove Politike, pojedini pojmovi se terminološki određuju na sledeći način:

- *Dete ili mlada osoba* - svako ljudsko biće koje nije navršilo osamnaest godina života¹.
- *Zlostavljanje ili zloupotreba deteta* - podrazumeva sve oblike fizičkog i/ili emocionalnog zlostavljanja, seksualnu zloupotrebu, zanemarivanje ili nemaran postupak, kao i komercijalnu ili drugu eksploataciju, što dovodi do stvarnog ili potencijalnog narušavanja detetovog zdravlja, njegovog preživljavanja, razvoja ili dostojanstva u okviru odnosa koji uključuje odgovornost, poverenje ili moć.
- *Fizičko zlostavljanje deteta* - podrazumeva vid zlostavljanja deteta koji dovodi do stvarnog ili potencijalnog fizičkog povređivanja deteta usled činjenja ili nečinjenja za koje se razumno može smatrati da spada u domen kontrole od strane roditelja ili osobe koja je u položaju da ima odgovornost, moć ili poverenje u odnosu na dete, pri čemu treba praviti razliku između zlostavljanja i nenamerne ozlede, odnosno fizičkih znakova i simptoma koji podražavaju namerno ozleđivanje ali su, ustvari, posledica ili su potpomognuti organskim stanjima od kojih dete pati. Primeri fizičkog zlostavljanja su udaranje, šutiranje, trešenje, davljenje, bacanje, trovanje, paljenje, posipanje vrućom vodom ili izlaganje deteta delovanju vrele pare i sl, a uz navedno, u fizičko zlostavljanje spada i namerno izazivanje simptoma bolesti kod deteta.
- *Seksualna zloupotreba ili zlostavljanje deteta* - podrazumeva uključivanje deteta u seksualnu aktivnost koju ono ne shvata u potpunosti, sa kojom nije saglasno ili za koju nije razvojno doraslo i nije u stanju da se sa njom saglasi, ili onu kojom se krše zakoni ili socijalni tabui društva. Seksualna zloupotreba deteta ispoljava se kao aktivnost između deteta i odrasle osobe ili drugog deteta koje se, zbog svog uzrasta ili razvoja, nalazi u položaju koji mu daje odgovornost, poverenje ili moć, gde aktivnost ima za cilj da pruži uživanje ili zadovolji potrebe druge osobe. Seksualnom zloupotrebom deteta smatra se inavodenje ili primoravanje deteta na učešće u seksualnim aktivnostima, bilo da se radi o kontaktnim (npr. seksualni odnos, seksualno dodirivanje i sl.) ili nekontaktnim (npr. izlaganje pogledu, egzibicionizam i sl.); eksploatorsko korišćenje deteta za prostituciju ili druge nezakonite seksualne radnje.
- *Emocionalna zloupotreba deteta* - obuhvata postupke kojima se vrši omalovažavanje, ocrnjivanje, okrivljavanje bez razloga, kojima se preti, zastrašuje, ograničava kretanje deteta, vrši diskriminacija, ismejavanje ili se upražnjavaju drugi oblici nefizičkog, neprijateljskog ili odbacujućeg postupanja, kao i propuštanje da se obezbedi razvojno prikladna, podržavajuća sredina, kako bi dete moglo razviti stabilne emocionalne i socijalne sposobnosti koje odgovaraju njegovom ličnom potencijalu.
- *Zanemarivanje* - predstavlja propuštanje pružaoca nege - roditelja, odnosno druge osobe koja je preuzela roditeljsku odgovornost ili obavezu da neguje dete čak i tokom kraćeg vremena (npr. bebisiter), da obezbedi razvoj deteta u svim oblastima: zdravlja, obrazovanja, emocionalnog razvoja, ishrane, smeštaja i bezbednih životnih uslova, a u okviru razumno raspoloživih sredstava, što izaziva ili može, sa velikom verovatnoćom, narušiti detetovo zdravlje ili fizički, mentalni, duhovni, moralni

¹ Pod terminom *dete/mlada osoba*, smatra se i punoletna osoba sa smetnjama ili invaliditetom koja ne može samostalno da funkcioniše već joj je potrebna pomoć druge osobe/roditelja/staratelja.

Centar za podršku Sveda

PIB: 112883425 MB: 28337086 e-mail: sveda02022@gmail.com
Banka: Raiffeisen Banka ad Beograd Broj dinarskog računa: 265165031000224085

ili društveni razvoj. Ovo obuhvata i propuste u obavljanju pravilnog nadzora i zaštite deteta od povređivanja u onolikoj meri u kojoj je to izvodljivo.

- *Komercijalna ili druga vrsta eksploatacije deteta* - odnosi se na korišćenje deteta za rad ili za druge aktivnosti, a u korist drugih osoba. Ovo obuhvata rad dece i prostituciju dece, kidnapovanje dece i/ili prodaju dece u svrhe radne ili seksualne eksploatacije, eksploatatorsko korišćenje dece za pornografske predstave i materijale i dr.
- *Pravo na privatnost* - podrazumeva širok spektar prava, u okviru kojeg dete ima pravo na zaštitu ličnog, privatnog i porodičnog života. U tom smislu, zabranjeno je bilo kakvo postupanje koje mogu narušiti privatnost deteta, privatnost njegove/njene porodice, doma i prepiske.

UVODNA RAZMATRANJA - KONTEKST DONOŠENJA POLITIKE I OPSEG NJENE PRIMENE

Priznavanje urođenog dostojanstva i jednakih i neotuđivih prava svih pripadnika ljudske zajednice predstavlja osnovu slobode, pravde i mira u svetu. Kako deci u detinjstvu pripadaju posebna briga i pomoć, ona danas uživaju prava koja su priznata na međunarodnom nivou. Shodno tome, svi oblici nasilja, zlostavljanja, zloupotreba ili zanemarivanja dece, kojima se ugrožavaju ili narušavaju fizički, psihički i moralni integritet ličnosti deteta, predstavljaju povredu jednog od osnovnih prava deteta, a to je pravo na život, opstanak i razvoj. Deca mogu biti izložena eksploataciji, zlostavljanju, nasilju i zanemarivanju u porodicama, lokalnim zajednicama, institucijama, organizacijama, na privatnim mestima, u javnosti, u različitim okolnostima od strane različitih lica. Svako ko ostvaruje kontakt sa decom ima obavezu da usmeri određeni nivo pažnje na njihovu zaštitu.

U skladu sa tim, Sveda - CPS je doneo ovu politiku sa ciljem zaštite dece od potencijalnog zlostavljanja i eksploatacije i sa ciljem obezbeđivanja poštovanja njihovih prava tokom ostvarivanja kontakta sa Sveda - CPS. Ova Politika zaštite dece razvijena je tako da obezbedi najviše standarde profesionalnog ponašanja kako bi se deci obezbedila adekvatna zaštita tokom njihove uključenosti u aktivnosti, projekte i programe Sveda - CPS. Kako bi zaštitili decu, Sveda - CPS, njeni zaposleni, saradnici, volonteri i na drugi način angažovana lica, moraju se ponašati profesionalno i delati u najboljem interesu deteta.

Sveda - CPS je dobrovoljno, nevladino i neprofitno udruženje građana osnovano radi ostvarivanja ciljeva u oblasti očuvanja i unapređivanja kvaliteta života dece i osoba sa smetnjama i invaliditetom kao i mentalnog zdravlja njihovih porodica, koje u okviru aktivnosti koje sprovodi učestalo ostvaruje kontakt i sa decom. Cilj ove Politike je obezbeđivanje nivoa zaštite dece na način na koji je to prevedeno Konvencijom Ujedinjenih Nacija o pravima deteta i drugim relevantnim međunarodnim, regionalnim i domaćim propisima koji regulišu ovo pitanje. U skladu sa time, sva deca koja su uključena u aktivnosti, programe i projekte Sveda - CPS na napred navedeni način imaju pravo: 1) da njihovo zdravlje, sigurnost i dobrobit, kao i njihovi najbolji interesi budu od prvenstvenog značaja; 2) da im se obezbedi nesmetano uživanje njihovih prava zagaranovanih međunarodnim i domaćim propisima; 3) da im se obezbedi skladan razvoj tako da mogu da ostvare svoj puni potencijal; 4) da se vrednuju, poštuju i razumeju u kontekstu vlastite kulture, religije i etničke pripadnosti; 5) da budu saslušani, a njihovi stavovi budu uzeti u obzir; 6) da budu svakodnevno podstaknuti da učestvuju u donošenju odluka koje se odnose na njih. Osim toga, svrha politike je da se osigura bezbednost i dobrobit dece sa kojima Sveda - CPS na bilo koji način ostvaruje kontakt i da se ukaže na nužnost aktivnog delovanja zaposlenih i volontera, kao i drugih lica koje je Sveda - CPS angažovalo, u slučajevima kada postoji sumnja da je bezbednost, odnosno dobrobit dece narušena, te da se u svakom trenutku obezbedi adekvatna briga o deci i osigura bezbedno okruženje za decu i aktivno delovanje u slučajevima kada postoji sumnja da je bezbednost dece ugrožena.

U cilju ostvarivanja navedenog cilja, Sveda - CPS ovom Politikom definiše:

- način na koji se članovi Sveda - CPS, zaposleni, volonteri i svi ostali koji rade sa decom upoznaju sa Politikom i procedurama,
- uslove za angažovanje lica koja ostvaruju kontakt sa decom,
- kodeks ponašanja svih lica koja ostvaruju kontakt sa decom u sklopu aktivnosti koje Sveda – CPS sprovodi,
- način na koji se promovišu zdravi stilovi života u okviru Sveda - CPS,
- neophodnost primene procene rizika prilikom planiranja aktivnosti Sveda - CPS koje podrazumevaju kontakt sa decom,
- pravila za upotrebu ličnih podataka dece, kao fotografija i video zapisa sa njihovim likom,
- procedure za postupanje u slučaju postojanja sumnje da je došlo do narušavanja bezbednosti i dobrobiti dece,
- procedure nadzora nad sprovođenjem Politike.

Ova Politika se primenjuje na sve zaposlene, volontere, eksterno angažovane stručnjake i profesionalce, i sva druga lica angažovana od strane Sveda - CPS koja ostvaruju kontakt sa decom, kao i na sve one koji učestvuju u aktivnosti, projektima i programima Sveda - CPS.

IZJAVA POLITIKE - OSNOVNI PRINCIPI UDRUŽENJA I NAČIN DELOVANJA

Sveda - CPS je nepokolebljivo u nameri da osigura bezbednost i poštovanje prava dece. U tom pogledu, pored ciljeva koji su definisani Statutom, osnovni principi, vrednosti i načela kojima se vodi Sveda - CPS kada je u pitanju zaštita dece su sledeća:

- sva deca imaju pravo na poštovanje njihovih prava, kao i na zaštitu od svih vidova zlostavljanja, zanemarivanja i eksploatacije, uključujući pravo na privatnost,
- sva deca uživaju prava bez ikakve diskriminacije i bez obzira na rasu, boju kože, pol, jezik, veroispovest, političko ili drugo uverenje, nacionalno, etničko ili socijalno poreklo, imovinsko stanje, onesposobljenost, rođenje ili drugi status deteta, njegovog roditelja ili zakonskog staratelja,
- bilo koji vid zlostavljanja dece je neprihvatljiv,
- prilikom ostvarivanja kontakta sa decom mora se voditi računa o dobrobiti deteta,
- Sveda - CPS ima obavezu da zaštiti decu sa kojom ostvaruje kontakt, kao i da im omogući ostvarivanje njihovih prava,
- u slučaju postojanja sumnje da su prava deteta povređena, odnosno da su deca povrgnuta bilo kojom vidu zlostavljanja, reagovalaće se bez odlaganja i na primeren način,
- svi zaposleni, volonteri, ili na bilo koji drugi način angažovana lica koja dolaze u kontakt sa decom imaju obavezu da u slučaju sumnje da su prava deteta povređena, odnosno da izvršeno zlostavljanje bez odlaganja prijave nadležnoj osobi imenovanoj odlukom Sveda - CPS i/ili nadležnim državnim organima.
- u slučaju kada Sveda - CPS radi u partnerstvu na određenim projektima koje uključuju decu, ima odgovornost da osigura da će partnerska institucija ili udruženje zadovoljiti minimalne standarde zaštite i sigurnosti dece u aktivnostima namenjenim mladima.

Sveda - CPS će u cilju zaštite dece delovati na sledeće načine:

- poštovati ipropise države i omogućiti efikasno sprovođenje istrage u saradnji sa nadležnim državnim organima u slučaju postojanja sumnje da je došlo do povrede prava deteta;
- podizati svest svih onih koji imaju veze sa Sveda - CPS, od zaposlenih, preko volontera do samih učesnika aktivnosti koje Sveda - CPS organizuje o vrednostima i principima zaštite dece koje dolaze u kontakt sa Sveda - CPS, a sve u cilju prevencije narušavanja zaštite i sigurnosti dece,
- davati podršku deci koja prijave povredu njihovih prava ili zlostavljanje, vodeći se principom najboljeg interesa deteta,

Centar za podršku Sveda

PIB: 112883425 MB: 28337086 e-mail: sveda02022@gmail.com
Banka: Raiffeizen Banka ad Beograd Broj dinarskog računa: 265165031000224085

- preduzimaće sve neophodne mere prevencije, te će uvek zahtevati saglasnost roditelja za učešće dece u aktivnostima Sveda - CPS, kao i upotrebu njihovih ličnih podataka, fotografija i video zapisa, a sve radi obezbeđivanja zaštite i sigurnosti dece.

ZAŠTITA DECE - ZAKONODAVNI OKVIR

Zaštita dece podrazumeva uspostavljanje sistema u kojem će prava deteta biti poštovana, a njihova bezbednost osigurana. Donošenjem ove Politike, Sveda - CPS nastoji da na sveobuhvatni način osigura uspostavljanje i funkcionisanje navedenog sistema, kako bi se otklonili svi potencijalni rizici kojima bi deca mogla biti izložena prilikom ostvarivanja kontakta sa Sveda - CPS. Ovakva obaveza zaštite dece proističe iz obavezujućih pravnih akata, kako domaćih tako i međunarodnih. Naime, prava deteta, koja uključuju između ostalog i pravo na privatnost, pravo na slobodno izražavanje svog mišljenja, pravo da ne bude izloženo nezakonitim napadima na njegovu čast i ugled, zabranu eksploatacije, pravo na zaštitu od svih oblika nasilja, zlostavljanja i zanemarivanja, zaštićena su mnogobrojnim međunarodnim dokumentima poput Konvencije Ujedinjenih Nacija o pravima deteta, njenim Opcionim Protokolima, Konvencijom Međunarodne organizacije rada broj 182 o najgorim oblicima dečjeg rada i Preporukom Međunarodne organizacije rada broj 190 o zabrani i hitnoj akciji za ukidanje najgorih oblika dečjeg rada, dokumentima Saveta Evrope poput Konvencije Saveta Evrope o zaštiti dece od seksualnog iskorišćavanja i seksualnog zlostavljanja, kao i drugim relevantnim međunarodnim dokumentima koje je Republika Srbija ratifikovala. Osim toga, navedena prava zaštićena su i domaćim zakonodavstvom, od kojih su najznačajniji Krivični Zakonik, Porodični zakon, Zakon o diskriminaciji, Zakon o suzbijanju nasilja u porodici, kao i Zakon o zaštiti podataka o ličnosti.

MERE I PROCEDURE ZA ZAŠTITU DECE

U cilju osiguravanja bezbednosti i zaštite dece i njihovih prava, Sveda - CPS primenjuje sledeće mere/procedure.

Upoznavanje sa Politikom

Svi zaposleni, članovi, saradnici i volonteri Sveda - CPS koji ostvaruju kontakt sa decom, imaju obavezu da pročitaju i poštuju ovu Politiku, čija kopija će im biti dostavljena. Ova obaveza se odnosi i na eksterne stručnjake i druga lica koje Sveda - CPS angažuje na pojedinim projektima koje realizuje, kao i sva druga lica koja dolaze u kontakt sa decom u cilju sprovođenja navedenih projekata. Svaka mlada osoba ispod 18 godina starosti koja želi da učestvuje u aktivnostima Sveda - CPS, mora da ima saglasnost roditelja/staratelja, pri čemu će roditelji i njihova deca biti upoznati sa postojanjem Politike i njenom sadržinom. Upoznavanje sa Politikom omogućava svojevrsan vid prevencije povrede prava dece i ugrožavanje njihove bezbednosti, s obzirom da Politika sadrži niz pravila o dozvoljenim, kao i listu ponašanja koja se smatraju protivpravnim i kao takva nisu tolerisana od strane Sveda - CPS.

Angažovanje lica koja ostvaruju kontakt sa decom

Prilikom angažovanja lica koja ostvaruju kontakt sa decom, Sveda - CPS će voditi računa o njihovoj kompetentnosti i podobnosti za rad sa decom. Ova lica će pre angažovanja biti detaljno upoznata sa postojanjem Politike i njenom sadržinom. Osim toga, u okviru razgovora za angažovanje od strane Sveda - CPS obavezan segment predstavljaće onaj koji se tiče bezbednosti i zaštite dece i posvećenosti

Sveda - CPS obezbeđivanju zaštite dece. Osobe koje se na bilo koji način angažuju u Sveda - CPS u obavezi su da potpišu Izjavu o posvećenosti Politici zaštite dece Sveda - CPS.

Kodeks ponašanja

Sveda - CPS u okviru kodeksa ponašanja uspostavlja smernice o etičkim i pravilnim standardima ponašanja odraslih osoba prema deci, odnosno svih onih navedenih lica koja ostvaruju kontakt sa decom tokom aktivnosti koje Sveda - CPS realizuje, i razvijen je u skladu sa standardom najboljeg interesa deteta. Sveda - CPS ima za cilj da svi, deca i odrasli, na siguran i zadovoljavajući način učestvuju u radu i aktivnostima Udruženja. Neka od najbitnijih pravila ponašanja podrazumevaju sledeće:

- Biti svestan šta predstavlja zlostavljanje i zloupotreba dece.
- Biti upoznat sa znakovima zlostavljanja i odmah prijaviti bilo kakva sumnjiva zapažanja nadležnoj kontakt osobi za zaštitu deteta.
- Poštovati osnovna prava drugih i tretirati ljude sa dostojanstvom i poštovanjem.
- Tretirati svu decu jednako: biti inkluzivan i uključivati svu decu bez diskriminacije.
- Održavati visoke standarde ličnog i profesionalnog ponašanja.
- Zaštititi zdravlje, sigurnost i dobrobit sebe i drugih.
- Imati na umu vršnjačke situacije visokog rizika
- Biti svestan mogućnosti i opasnosti za vršnjačko zlostavljanje.
- Biti zabrinut zbog načina na koji bi se mogli shvatiti vaš jezik, postupci i odnosi sa decom, te shodno tome, voditi računa prilikom izražavanja svojih stavova i misli.
- Raditi na posebnim merama/nadzoru koji ćete primenjivati radi zaštite mlađe i posebno ranjive dece od vršnjačkog i odraslog zlostavljanja.
- Obezbediti pogodno okruženje za lični, fizički, socijalni, emocionalni, moralni i intelektualni razvoj dece.
- Ohrabrivati i poštovati dečiji glas i stavove.
- Ograničiti/onemogućiti pristup dece bilo kojem neprikladnom elektronskom materijalu.
- U svakom trenutku poštovati poverljivost ličnih podataka dece.
- Zahtevati pismenu saglasnost deteta i roditelja/staratelja tokom fotografisanja, snimanja ili traženja ličnih podataka za potrebe aktivnosti Sveda - CPS.
- Osigurati da na sastancima, projektima i drugim aktivnostima sa decom bude prisutan najmanje jedan predstavnik Sveda - CPS.
- Osigurati da sve zgrade potpuno pristupačne za decu sa smetnjama u razvoju i sa invaliditetom.
- Pre događaja dobiti tačne informacije o specifičnoj opremi koju koristi dete sa smetnjama i invaliditetom da bi se osigurala njegova dostupnost svim zgradama i prostorima za organizovanje aktivnosti Sveda - CPS.

Osim navedenih od izuzetnog značaja su i sledeća ponašanja, odnosno zabrane:

- Zabrana upuštanja u bilo koji oblik seksualne aktivnosti sa decom.
- Zabrana preduzimanja bilo kakve radnje ili ponašanja koje bi se moglo tumačiti kao maliciozno ili potencijalno nasilno (na primer, ponašanje na neprimeren ili seksualno provokativan način).
- Zabrana vršenja aktivnosti koje deca mogu sama da rade, uključujući oblačenje, kupanje i negu.
- Zabrana diskriminisanja, sramoćenja, ponižavanja, omalovažavanja ili degradiranja dece. Ovo uključuje sve što se može smatrati emocionalnim zlostavljanjem (npr. upotreba jezika koji će mentalno ili emocionalno zlostavljati dete ili pričanje priče/pokazivanje fotografija koje će mentalno ili emocionalno zlostavljati dete).
- Zabrana udaranja ili drugog fizičkog napada na decu.
- Zabrana odobravanja kršenja ovog kodeksa od strane drugih lica.
- Zabrana nepotrebnih fizičkih kontakata sa decom;

Centar za podršku Sveda

PIB: 112883425 MB: 28337086 e-mail: sveda02022@gmail.com
Banka: Raiffeizen Banka ad Beograd Broj dinarskog računa: 265165031000224085

- Ukoliko postoji neophodnost da se ostvari fizički kontakt sa mladom osobom poput zagrljaja, zahteva se davanje prethodnog odobrenja mlade osobe odobrenje;
- Zabrana fotografisanja, snimanja ili uzimanja ličnih podataka dece ako to nije neophodno za realizaciju aktivnosti Sveda - CPS.
- Zabrana korišćenja neprimerenih podataka (uključujući naloge na društvenim medijima) o deci sa se ostvaruje kontakt tokom aktivnosti Sveda - CPS.

Procena rizika i bezbedan dizajn projekata, programa i drugih aktivnosti koje uključuju rad ili kontakt sa decom

Sveda - CPS je posvećen dizajniranju i realizaciji programa koji su bezbedni za decu. U skladu sa tim, procena rizika se vrši prilikom osmišljavanja projekata, programa i svih drugih aktivnosti koje realizuje Sveda - CPS, te se i sigurnoste strategije razvijaju u skladu sa razvojem projekata i programa.

Izveštavanje o radu i promotivne aktivnosti - upotreba ličnih podataka i fotografija dece

Ovaj segment posvećen je principima kojima se Sveda - CPS rukovodi prilikom internog ili eksternog izveštavanja o aktivnostima Sveda - CPS, kao i prilikom realizacije promotivnih aktivnosti. U tom pogledu, sadrži opšta načela za obezbeđivanje zaštite dece u svakom trenutku, kao i posebne smernice kojih se moraju pridržavati svi zaposleni i na drugi način angažovana lica u Sveda - CPS, kao i fotografi, filmske ekipe i novinari koji posećuju događaje i aktivnosti Sveda - CPS i dolaze u neposredan kontakt sa decom. Da bi se osiguralo da su sva deca zaštićena u svim situacijama, važno je dobiti pismenu saglasnost roditelja/staratelja ili zakonskog staratelja dece iz koje jasno proizilazi da su saglasni da se fotografije ili izjave dece mogu javno koristiti.

Osnovni principi

Prilikom izveštavanja o radu ili promocije aktivnosti Sveda - CPS, prava i dostojanstvo deteta moraju se poštovati u svako vreme, kao i najbolji interesi deteta. Ovaj deo Politike sadrži smernice u pogledu korišćenja fotografija, video zapisa i izjava dece u medijske i komunikacione svrhe radi zaštite podataka i zaštite same dece. Osnovni principi kojima se Sveda - CPS vodi prilikom javnog izveštavanja o radu Sveda - CPS su sledeći:

- Dostojanstvo: Dostojanstvo deteta mora se čuvati u svakom trenutku. Deca uvek treba da budu obučena na odgovarajući i pristojan način na fotografijama.
- Tačnost: Prikazivanje dece ne sme biti takvo da izazove manipulaciju među ljudima ili senzacionalizam. Fotografije, video zapisi i izjave deteta trebalo bi da daju uravnotežen prikaz života deteta, sa akcentom na napredak koji deca postižu. Osim toga, fotografije se ne smeju sačinjavati i koristiti izvan konteksta.
- Privatnost: Ne smeju se koristiti informacije koje bi mogle da dete učine prepoznatljivim i usled toga ga izlože opasnosti. Zbog toga, potrebno je ispoštovati sledeća pravila:
 - (a) Koristiti samo imena dece: izbegavati otkrivanje detalja o mestu u kojem žive, školi koju pohađaju i drugim informacijama koje bi dovele do njihovog mesta prebivališta. U određenim slučajevima ni imena dece neće biti otkrivena, ukoliko je to potrebno za obezbeđivanje zaštite dece.
 - (b) Informacije o životu deteta i fotografije dece (uključujući podatke koji se čuvaju na računaru) čuvaju se u sigurnim datotekama. Pristup njima treba da bude ograničen samo na ona lica koji bi ih trebali koristiti tokom svog rada.

(c) Snimljene fotografije treba da se fokusiraju na aktivnost i, gde je to moguće, na grupu dece, a ne na pojedince. U slučaju da postoji bojazan da su određene fotografije neprikladne, to je potrebno prijaviti nadležnoj kontakt osobi, kao i bilo koje drugo pitanje vezano za zaštitu dece.

Informisani pristanak

Pre snimanja bilo kakvih fotografija, video zapisa ili uzimanja ličnih podataka o dečijem životu koji će se zatim koristiti u materijalima Sveda - CPS, neophodno je dobiti informisani pristanak deteta, odnosno roditelja/staratelja. Informisani pristanak podrazumeva da se deci i njihovim roditeljima saopšti na koji će način Sveda - CPS koristiti informacije ili fotografiju/video zapis i da se informišu da nisu u obavezi da daju saglasnost. Saglasnost se uvek zahteva i od roditelja/staratelja deteta.

Intervju sa decom

Intervjuisanje dece zahteva određene veštine. Prilikom intervjuisanja dece potrebno je poštovati sledeća osnovna načela da bi se osiguralo poštovanje njihovog dostojanstvo i njihovih prava:

- Informirani pristanak: U vezi sa intervjuima, informisani pristanak uključuje objašnjavanje šta je sve obuhvaćeno intervjuom i pojašnjavanje detetovog prava da u bilo kojem trenutku može povući svoj pristanak.
- Pružanje podrške: Poželjno je da tokom davanja intervjuja bude prisutan i neko drugi koga dete dobro poznaje. Kad god je to moguće, detetu treba dati izbor da odluči ko će ga podržati tokom intervjuja.
- Pol: Kada je reč o pojedinim temama koje mogu biti predmet intervjuja, u određenim slučajevima biće potrebno obratiti pažnju na različite potrebe dečaka i devojčica, te proveriti da li bi im bilo ugodnije da razgovaraju sa muškarcem ili ženom.
- Poštovanje prava na informisanost: Ukoliko se tokom intervjuja vode beleške ili vrši snimanje intervjuja na drugi način, dete mora biti upoznato sa tim i mora dati dozvolu.

Posete fotografa, filmskih ekipa, novinara i drugih

Posebno treba voditi računa o organizovanju poseta spoljnih fotografa, filmskih ekipa, novinara ili drugih posetilaca u okviru projekata i aktivnosti Sveda - CPS.

- Novinari, fotografi, filmske ekipe moraju biti u potpunosti upoznati sa Politikom zaštite dece pre nego što upoznaju decu, koja će biti intervjuisana, fotografisana ili snimljena.
- Fotografima, novinarima i filmskim ekipama ne bi trebalo dozvoliti da provode vreme sa decom bez nadzora, već je potrebno da budu u pratnji predstavnika Sveda - CPS koji je zadužen za brigu o deci.
- Deca, roditelji i staratelji moraju biti obavešteni o tome kako će se koristiti snimak, fotografija ili priča i dati saglasnost za snimanje.
- Kako bi se zaštitila prava dece na privatnost i osigurala njihova zaštita, Sveda - CPS mora biti obavešteno kako fotograf ili snimatelj namerava da koristi fotografije, snimke ili intervjuje.
- Sveda - CPS zadržava pravo da zabrani fotografisanje/snimanje dece ukoliko smatra da eksterna lica ne bi postupila u skladu sa Politikom i naprednavedenim principima.

Nadležna osoba za kontakt

Sveda - CPS će, u skladu sa Statutom, odlukom imenovati kontakt osobu za zaštitu dece koja će biti odgovorna:

- za promovisanje i distribuciju Politike u Sveda - CPS i podizanje svesti o potrebi poštovanja iste,
- za nadgledanje primene politike,

Centar za podršku Sveda

PIB: 112883425 MB: 28337086 e-mail: sveda02022@gmail.com
Banka: Raiffeisen Banka ad Beograd Broj dinarskog računa: 265165031000224085

- za upoznavanje dece sa njihovim pravima i odraslih sa zakonskim obavezama u pogledu zaštite dece,
- za delovanje kao izvor podrške i pružanje informacija članovima Sveda - CPS o pitanjima zaštite dece,
- za informisanje predsednika UO Sveda - CPS o svim kršenjima odredbi Politike.

Otkrivanje ličnih podataka o deci, biće ograničeno na lica koji moraju sa istima biti upoznati. Predsednik UO Sveda - CPS će biti u krajnjoj liniji odgovoran za nadgledanje i osiguranje sprovođenja politike.

Postupanje u slučaju postojanja sumnje o povredi prava deteta i ugrožavanju njegove bezbednosti

Postojanje sumnje da je došlo do povrede prava deteta od strane trećih lica

Zlostavljanje predstavlja protivpravno ponašanje koje je kažnjivo, te sva lica koja u ime Sveda - CPS ostvaruju kontakt sa decom i kao takva su zadužena za brigu o deci moraju da deluju u skladu sa zakonskim okvirom Republike Srbije i Politikom Sveda - CPS. U tom smislu, sva lica koja su zadužena za brigu o deci dužna su da prijave sumnju na zlostavljanje ili povredu nekog drugog prava deteta nadležnoj kontakt osobi u Sveda - CPS. U slučaju da ova lica propuste da prijave postojanje takve sumnje, odnosno povrede prava deteta, takav propust se ima protumačiti kao akt prikrivanja, te se protiv ovih lica može pokrenuti sudski postupak pred nadležnim organima.

Postojanje sumnje da je došlo do povrede prava deteta od strane zaposlenih u Sveda - CPS, volontera ili lica zaduženih za brigu o deci

U slučaju da postoji sumnja da je zaposleni, saradnik, volonter ili lice angažovano na bilo koji drugi način od strane Sveda - CPS, a koje ostvaruje kontakt sa decom, ugrozilo bezbednost deteta, isti će biti odmah suspendovan iz rada Sveda - CPS dok se ne okonča istraga slučaja. Svaki slučaj sumnje fizičkog ili seksualnog zlostavljanja, kao i eksploatacije, mora biti prijavljen nadležnim državnim organima – pripadnicima policije i/ili Centru za socijalni rad. Ukoliko se, nakon istrage, utvrdi da su optužbe o zlostavljanju istinite, lice koje je vršilo zlostavljanje će biti trajno izopšteno iz Sveda - CPS i aktivnosti Sveda - CPS.

Nadzor nad sprovođenjem Politike i njene izmene i dopune

Sveda - CPS će vršiti konstantan nadzor nad sprovođenjem Politike i, shodno potrebama vršiti njene dopune i izmene. Nadzor i evaluacija vršiće se proverom redovnosti i adekvatnosti primene stanarda definisanih ovom Politikom i proverom efikasnosti zaštitnih mera. Provera će se vršiti periodičnim sprovođenjem ankete od strane zaposlenih u Sveda - CPS, volontera i drugih angažovanih lica koja ostvaruju direktan kontakt sa decom, a anketa će se odnositi na to kako se ispunjavaju standardi iz politike zaštite deteta, koliko su efikasni i šta treba poboljšati. Po potrebi, vršiće se interni pregled Politike od strane Predsednika UO Sveda - CPS, i shodno rezultatima predlađaće se eventualne izmene ili dopune.

**Napomena: Model za izradu teksta Politike zaštite dece Sveda - CPS predstavlja: Politika zaštite dece Helsinškog odbora za ljudska prava; Smernice za zaštitu dece Mreže organizacija za decu Srbije – MODS; Dopuna priručnika za partnerske organizacije – zaštita od seksualne eksploatacije i zlostavljanja Unicef-a.*

Prilog 1.

IZJAVA O POSVEĆENOSTI POLITICI ZA ZAŠTITU DECE

Ja, _____, sam pročitao/la i razumeo/la standarde i uputstva navedene u Politici za zaštitu dece Sveda - CPS. Slažem se sa principima koje sadrže i prihvatam važnost primene i promovisanja smernica, procedura i praksi za zaštitu dece koje se nalaze u ovom dokumentu tokom rada ili saradnje sa Sveda - CPS.

Ime i prezime: _____

Radno mesto/uloga: _____

Potpis: _____

Datum: _____